

LIKESTILLINGS- OG DISKRIMINERINGSNEMNDA

Postboks 8049 Dep

0031 Oslo

tlf. 95 19 68 00/01

mail: post@diskrimineringsnemnda.no

hjemmeside: www.diskrimineringsnemnda.no

Sak nr. 21/2008

Sakens parter:

A

Likestillings- og diskrimineringsombudet

Vedtak av 28. oktober 2008

Likestillings- og diskrimineringsnemndas sammensetning:

Aslak Syse, leder

Gudrun Holgersen, nestleder

Thom Arne Hellerslia

Abid Q. Raja

Britt Elin Strand

Saken gjelder

Klage over Likestillings- og diskrimineringsombudets henleggelse av 16. juni 2008. Krav om at Ombudet vurderer om en leilighet klausulert for beboelse/eierskap av ugifte kvinner er i strid med likestillingsloven § 3. Saken gjelder henleggelsesspørsmålet. Vurdering etter diskrimineringsombudsloven § 3 femte ledd.

Kort om de faktiske forholdene i saken

PRIVATmegleren la på vegne av eier ut en to-roms aksjeleilighet i Theresesgate 35 B på Bislett i Oslo for salg. Leiligheten var en del av Kvindernes Boligselskap AS. I annonseteksten tilgjengelig på www.finn.no stod det følgende under *Diverse*:

LEILIGHETEN ER KLAUSULERT FOR BEBOELSE/EIERSKAP AV UGIFTE KVINNER. Bygården ble bygget av høyesterettsadvokat Elise Seim, som mente det var urettferdig at kvinner i 1920-årene ikke hadde lov til å kjøpe egen leilighet. Alle leilighetene ble derfor forbeholdt økonomisk uavhengige, enslige kvinner og ble et symbol på likestilling.

Behandlingen hos Likestillings- og diskrimineringsombudet og videre saksgang

A henvendte seg til Likestillings- og diskrimineringsombudet ved e-post av 5. juni 2008. Han ba Ombudet vurdere om Kvindernes Boligselskap AS sin klausul om at leilighetene i Theresesgate 35 B kun kan bebos/eies av ugifte kvinner er i strid med likestillingslovens forbud mot direkte forskjellsbehandling.

Ved avgjørelse av 16. juni 2008 henla Ombudet saken, jfr. diskrimineringsombudsloven § 3 femte ledd, tredje punktum.

Ombudet viste til tidligere vedtak fra Klagenemnda for likestilling i sak 8/2003, der Kvindernes Boligselskap AS sin klausul ble vurdert. Klagenemnda konkluderte enstemmig med at det ikke forelå brudd på lovens forbud mot direkte forskjellsbehandling av menn. Klagenemnda vektla at forholdet lå i grenseområdet for hva loven tar sikte på å regulere, lovligheten av å etablere foreninger med lignende formål og det faktum at leilighetene hadde felles bad og toalett, samt de dyptgripende konsekvenser et annet resultat vil ha for det etablerte forholdet.

Ombudet mente det ikke forelå vesentlige endringer som tilsa en annen vurdering i dag. At den aktuelle leiligheten har eget bad med dusj og toalett endret etter Ombudets vurdering ikke gyldigheten av Klagenemndas vedtak, da Klagenemnda tilla bluferdighet svært begrenset betydning. De andre momentene Klagenemnda vektla hadde etter Ombudets oppfatning fortsatt gyldighet.

A klaget på Ombudets avgjørelse ved e-post av 30. juni 2008.

Ombudet vurderte saken på nytt, men endret ikke sin konklusjon om å henlegge saken.

Ombudet oversendte saken til behandling i Likestillings- og diskrimineringsnemnda ved brev av 1. juli 2008.

Saken ble behandlet i Nemndas møte 28. oktober 2008 i Oslo. I behandlingen av saken deltok Nemndas medlemmer Aslak Syse (leder), Gudrun Holgersen (nestleder), Thom Arne Hellerslia, Abid Q. Raja og Britt Elin Strand.

A møtte under Nemndas forhandlinger. Fra Likestillings- og diskrimineringsombudet møtte May Schwartz og Åsulv Solstad. Nemndas sekretariat var representert ved Geir Helgeland.

A har gjort gjeldende:

A mener at Kvindernes Boligselskap AS sin klausul i vedtektene er et så klart brudd på likestillingsloven at forholdet må reageres på.

Selskapet ble stiftet i 1923 for å løse et problem som forelå på den tiden. Problemet tilhører imidlertid fortiden. Det er ikke tilstrekkelig å henwise til tradisjon, skikk eller tilsvarende for å legitimere klausulen.

A viser til at leiligheten i annonsen har eget bad med både dusj og toalett. Argumentet om at det er felles bad og toalett på gangen kan derfor ikke benyttes for at menn ikke kan bebo leiligheten.

Nemndas vurderinger

Ombudets adgang til å henlegge en sak er regulert i diskrimineringsombudsloven § 3 femte ledd tredje punktum:

Ombudet kan i særlige tilfeller henlegge en sak dersom ombudet ikke finner grunn til videre behandling.

Ombudet begrunner sitt vedtak med at forholdene i saken ikke har endret seg i den grad at tidligere standpunkt fra Klagenemnda for likestilling bør tas opp til ny vurdering. Ombudet viser til at Klagenemnda tilla hensynet til bluferdighet begrenset vekt.

Nemnda mener imidlertid at det er større rom for nye vurderinger når vedtaket er fattet av den tidligere Klagenemnda for Likestilling. Det vises til at det fra 1. januar 2006 er etablert et nytt håndhevingsapparat som må ha en viss frihet til å fravike vurderinger – herunder vekting av ulike hensyn - gjort av tidligere Ombud og Nemnd. Det kan være forståelig at Likestillings- og diskrimineringsombudet vektla den tidligere avgjørelsen fra Klagenemnda i sin begrunnelse for å henlegge saken, men Nemnda finner likevel at det kan være grunn til å foreta en ny realitetsbehandling.

Nemnda viser videre til at opplysninger i saken tyder på at forholdene kan ha endret seg vesentlig siden Klagenemnda fattet sitt vedtak i 2003. I hvert fall en av leilighetene i den aktuelle bygården har fått eget bad og toalett. Det er ikke opplyst om øvrige leiligheter også har fått eget bad og toalett, noe det vil være naturlig å undersøke ved en fullstendig behandling av saken hos Ombudet. I tillegg må Klagenemndas henvisning til at forholdet lå i grenseområdet for likestillingsloven i dag vurderes opp mot etterfølgende lovendringer og nemndspraksis vedrørende andre diskrimineringsgrunnlag på boligområdet.

På denne bakgrunnen tar Nemnda klagen til følge slik at Ombudets vedtak om henleggelse blir opphevet. Ombudet må dermed realitetsbehandle saken.

Vedtaket er enstemmig.

SAK 21/2008

Likestillings- og diskrimineringsnemnda har fattet slikt vedtak:

Klagen på Likestillings- og diskrimineringsombudets vedtak om henleggelse tas til følge.

Oslo, 28. oktober 2008

Aslak Syse
leder

Gudrun Holgersen
nestleder

Thom Arne Hellerslia

Abid Q. Raja

Britt Elin Strand